

кредитодавцем вимог щодо паспорта споживчого кредиту або внесення до договору умов, які порушують рівність сторін, такий договір не має створювати юридичних прав та обов'язків для сторін цього договору. Звичайно, Закон захищає споживачів фінансових послуг від недобросовісних надавачів кредитів, проте набагато простіше перед укладенням договору детально ознайомитися з усіма його умовами, що збереже клієнту фінансової установи дорогоцінний час та гроші.

Хоча вищезгаданим Законом кредитодавця було зобов'язано чітко та прозоро встановлювати у кредитному договорі реальну вартість кредиту, враховуючи відсотки, витрати на страхування, а також інші платежі, пов'язані з кредитним договором, потрібно бути обачним під час його отримання. Необхідно з'ясувати, чи дійсно споживач матиме можливість розраховуватися за отриманим кредитом. Адже достатньо часто особа, отримуючи кредит, до кінця не усвідомлює того факту, що місячний платіж, враховуючи відсотки, може бути набагато більшим, ніж було встановлено, виходячи з рівня заробітку останньої.

Важливою умовою належного виконання зобов'язання за кредитним договором та збереження позитивного матеріального становища є укладення кредитного договору в такій грошовій одиниці, в якій споживач отримує свій основний прибуток. Як зазначалося раніше, велика кількість громадян нашої країни не дотримуються цього правила. Як наслідок, починаючи з 2008 р. більшість осіб, які отримали кредити в іноземній валюті, стали недобросовісними боржниками банків та інших фінансових установ, оскільки у зв'язку з надзвичайним знеціненням національної грошової одиниці України вони більше не мають можливості повертати отримані кредити. Таким чином, у провадженнях національних судів перебуває величезна кількість справ, пов'язаних з такими кредитними відносинами. Аналізуючи судову практику, можна зробити висновок, що частіше суди займають сторону кредиторів.

Отже, виходячи зі змісту норм чинного законодавства, наразі захист прав споживачів кредитних послуг здійснюється більш «централізовано». Це пов'язано з набранням чинності Законом «Про споживче кредитування». Нарешті було дещо зрівняно ступінь правового захисту інтересів добросовісних кредиторів і споживачів шляхом закріплення на законодавчому рівні значного переліку обов'язків банків та небанківських установ у сфері кредитування. Однак, на мою думку, незважаючи на такі правові гарантії захисту прав споживачів фінансових послуг, все ж таки краще витратити певну кількість часу на детальне ознайомлення з умовами кредитного договору. [✎](#)

Особливості проведення експертизи проектів будівництва об'єктів ВДЕ

Марина ГРИШИНА,
радник Sayenko Kharenko

Богдан НОВИК,
молодший юрист Sayenko Kharenko

23.01.2019 р. Кабінет Міністрів України (далі — КМУ) прийняв постанову №95 «Про внесення змін до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи» (далі — *Постанова*), яка набрала чинності 15.02.2019 р. Постанова передбачає зміну процедури затвердження та проведення експертизи проектів будівництва, які підлягають оцінці впливу на довкілля, а також проектів, що реалізуються із залученням бюджетних коштів, власних коштів підприємств або кредитів, наданих під державні гарантії.

Зазначені зміни мають важливе значення, зокрема, для виробників електроенергії з відновлюваних джерел енергії (далі — *виробники ВДЕ*), які планують будівництво. Відтепер проектна документація може затверджуватися загалом на об'єкт або за чергами. Це можливо в тому випадку, коли поділ будівництва на черги був визначений на стадії розробки техніко-економічного обґрунтування (техніко-економічного розрахунку, ескізного проекту) та схвалений у встановленому порядку.

Також передбачено, що проекти будівництва, які реалізуються підприємствами із залученням бюджетних коштів, власних коштів підприємств, а також кредитів, наданих під державні гарантії, суб'єктом управління яких є КМУ, незалежно від вартості проектів, затверджуються такими підприємствами у разі передбачення у затверджених фінансових планах відповідних видатків на їх реалізацію. Відповідні спрощення щодо затвердження проектної документації стосуються також інших випадків, коли залучаються бюджетні кошти. Очікується, що час затвердження проектної документації для будівництва за бюджетні кошти зменшиться до 1 місяця, замість 4-6 місяців.

Державну архітектурно-будівельну інспекцію для отримання дозволу на виконання будівельних робіт.

Що стосується будівництва об'єктів відновлюваної енергетики, необхідно враховувати, що оцінку впливу на довкілля потрібно здійснювати лише у певних випадках, які встановлені Законом про ОВД. Зазначена вимога стосується будівництва таких об'єктів ВДЕ:

- гідроелектростанцій на річках незалежно від потужності;
- гідроакумуляційних електростанцій (ГАЕС);
- вітрових парків, вітрових електростанцій, що мають дві чи більше турбіни або висота яких становить 50 м. і більше;
- ліній електропередачі (повітряних та кабельних) напругою 110 кВ і більше та підстанцій напругою 330 кВ і більше.

Також постановою розширено перелік випадків, коли проект будівництва підлягає обов'язковій експертизі. Зокрема, якщо об'єктом будівництва є комплекс або будова, до складу якої входять об'єкти, що за класом наслідків належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), а також за сукупними показниками перевищують рівень, встановлений для об'єктів з таким класом наслідків, то проект будівництва підлягає обов'язковій експертизі за усіма напрямками, які передбачені для об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками.

Таким чином, виробникам ВДЕ під час планування будівництва об'єктів ВДЕ необхідно враховувати зміни, внесені зазначеною постановою. [✎](#)

